

ANTI-EMPERYALİZM, AMA HANGİSİ?

Geschrieben von: Erkiner

Montag, den 28. März 2011 um 18:05 Uhr - Aktualisiert Montag, den 28. März 2011 um 18:07 Uhr

---

Engin Erkiner: *Bir süreden beri kavramların kendi başlarına fazla anlam taşımadığı, önemli iç ayrışma yaşadığı bir dönemde bulunuyoruz. Kavramların iç ayrışması eskiden de vardı, ama bu kadar gelişmemişti. Bir süreden beri ise, kullanılan her kavramın ardından, hangisi, sorusunun sorulması gerekiyor.*

Sosyalizm, ama hangisi; Marksizm, ama hangisi; barış mücadelesi, ama hangisi ve anti-emperyalizm, ama hangisi gibi... Libya'da yaşanan iç savaş, solun ve değişik ülkelerdeki barış hareketlerinin bu savaşa karşı tutumu, anti-emperyalizm ve ek olarak savaş karşıtlığının ayrışmasını artırmış durumdadır.

Önce yıllardan beri "anti-emperyalist" olarak bilinen iki ülkenin, Libya ve Suriye'nin durumundan başlayalım.

Bu iki ülkedeki yönetimler, Kaddafi ve Hafız Esad, otuz yıl önce anti-emperyalist sayılırlardı. ABD emperyalizmine karşı ve Filistin halkının da yanında olmaları böyle nitelendirilmeleri için yeterli oluyordu.

Kaddafi yönetimi anti-emperyalizmini Lockerbee üzerinde düşen bir ABD sivil havayolu şirketine ait uçağa sabotaj yapmaya kadar uzatırken; Suriye de Tel-el-Zaatar mülteci kampını basarak çok sayıda Filistinliyi öldürüyordu. Yine de diğer bölge devletlerine göre daha solda sayılırlardı.

Aradan yıllar geçti, dünya ve bölge dengeleri değişti.

Öncelikle İtalyan ardından Fransız ve İngiliz tekellerine ülkesini yatırım için açan Kaddafi'nin anti-emperyalizmi arada bir yaptığı sansasyonel çıkışlarla sınırlı kalırken; Suriye'de babadan oğula geçen Esad yönetimi değişik bir yol izledi.

Suriye'de anti-emperyalizm artan oranda halkın dikkatini iç sorunlardan dışarıya çekmek için kullanıldı. Ülkede 48 yıldır süren ve yeni kaldırılan olağanüstü halin resmi gerekçesi İsrail idi. 1967 savaşı dışında İsrail ile savaşmamış ve askeri güç olarak savaşması da mümkün olmayan

ANTI-EMPERYALİZM, AMA HANGİSİ?

Geschrieben von: Erkiner

Montag, den 28. März 2011 um 18:05 Uhr - Aktualisiert Montag, den 28. März 2011 um 18:07 Uhr

---

Suriye'deki olağanüstü halin asıl nedeni, içerdeki muhalefetin bastırılmasıydı.

Yıllardır başarıyla kullanılan bu yöntemin artık tutmadığı görülüyor. Suriye'de de, öteki Arap ülkelerinde olduğu gibi, yönetim karşıtı büyük gösterilerde anti-Amerikan ve anti-İsrail sloganları duyulmadı.

Beşar Esad yönetimi, gösterilerin "İsrail ajanları tarafından örgütlendiğini" savunarak konuyu bu yöne çekmeye çalıştı, ancak başarılı olamadı.

Libya ve Suriye'deki yönetimlerin anti-emperyalist olduklarını savunmak mümkün değil... Ek olarak Libya'daki yeni tür savaş da solun ve barış hareketinin somut tavır konusunda işini iyice zorlaştırmış durumda...

LİBYA'DA YENİ TÜR SAVAŞ

Fransa, İngiltere ve daha geri planda ABD, Libya'da Kaddafi'nin aralarında önemli kişilerin de yer aldığı ayaklanmacıları ezmesine izin vermedi. Bunun önde gelen nedeni petrol değil; Suriye, Yemen, Ürdün ve Bahreyn gibi diğer Arap ülkelerinde gelişen kitle gösterilerinde ifadesini bulan büyük halk muhalefidir. Libya'daki ayaklanmanın ezilmesi, öteki ülkelerdeki gelişmeler için kötü örnek olacak, despot yönetimler göstericiler üzerine daha büyük bir şiddetle saldıracaklardı.

Kaddafi ordusuna yönelik ağır bombardımanın yanı sıra yeni tür bir savaş gündeme geldi: emperyalist ülkelerin, başka bir ülkeyi işgal etmeden, silahlı halkın bir bölümüne destek olarak o ülkedeki yönetimi devirmeye çalışmaları...

Açık işgal tepki getirir; bunun yerine halkın ayaklanan bölümüne doğrudan (yönetim güçlerini bombalamak) ve dolaylı (isyancılara silah desteği) destek olunması hem daha ucuz hem de daha az tepki toplayan bir yöntemdir.

ANTI-EMPERYALİZM, AMA HANGİSİ?

Geschrieben von: Erkiner

Montag, den 28. März 2011 um 18:05 Uhr - Aktualisiert Montag, den 28. März 2011 um 18:07 Uhr

---

Solun ve barış hareketinin bu yeni durum karşısında şaşırıp kalması ve etkisi bulunmayan klasik söyleme dönmesi, gerçekte içine düşülen çaresizliğin göstergesidir.

Almanya barış hareketini teorik ve pratik olarak en iyi yansıtan günlük Junge Welt gazetesindeki söylemde görülen istikrarsızlık iyi bir örnektir.

“Emperyalizm Libya halkına saldırıyor” denilemez...

Kaddafi ordusunda değişik Afrika ülkelerinden getirilen on bin kadar paralı asker bulunuyor. Yönetimin ordusunda önemli bir çözülme olmasaydı, bu askerler herhalde getirilmezdi.

Bu askerler “Libya halkı” statüsüne girmezken, merkezleri Bingazi olan isyancılar halkın önemli bir bölümünü temsil ediyorlar.

Emperyalizm, halkın yönetime karşı olan kesimini, yönetimi tutan kesimine karşı aktif olarak destekliyor.

“Savaşa karşıyız, sorunlar görüşmelerle çözümlenmelidir” söyleminin herhangi bir pratik anlamı bulunmuyor.

Görüşme, iki tarafın da görüşmeyi istemesiyle mümkündür.

Libya’da görüşme ortamı hiçbir zaman olmadı. Taraflar, görüşmelere başlamak için, karşı tarafın kabul edemeyeceği koşullar öne sürdüler.

Böyle durumlarda tarafların görüşmesi ancak o görüşmeyi dayatacak bir gücün varlığında mümkündür.

ANTI-EMPERYALİZM, AMA HANGİSİ?

Geschrieben von: Erkiner

Montag, den 28. März 2011 um 18:05 Uhr - Aktualisiert Montag, den 28. März 2011 um 18:07 Uhr

---

“Emperyalist ülkeler kendi çıkarlarını düşündükleri için böyle yapıyorlar.”

Elbette, aksini savunan da bulunmuyor...

Burada sorulamayan asıl soru şudur:

Emperyalizmin denetimine daha fazla girecek olan Libya’da halkın büyük bölümü için yaşam koşulları (bunlara daha özgür bir ortam da dahildir) Kaddafi dönemine göre daha iyi mi olacaktır?

Büyük ihtimalle evet!

Sorun emperyalizmin “iyi” olması değil, ülke zenginliğinin büyük bölümüne tasarruf eden, baskıda sınır tanımayan Kaddafi ve sülalesinin düzeninin çok kötü olmasıdır.

İnsanlar buna inanmasalar savaşmazlar zaten...

Sömürü var, sömürü var; tahakküm var, tahakküm var ve hepsi de aynı şey değil...

“Emperyalist ülkeler en az on yıldır Kaddafi’yi destekliyorlar.”

Doğru, ama bundan ne çıkar!

Artık çıkarlarına uygun değil ve desteklemiyorlar.

ANTİ-EMPERYALİZM, AMA HANGİSİ?

Geschrieben von: Erkiner

Montag, den 28. März 2011 um 18:05 Uhr - Aktualisiert Montag, den 28. März 2011 um 18:07 Uhr

---

Libya'ya yönelik hava saldırısını başlatan Sarkozy'nin Fransa'da sosyalistler ve Yeşiller'in desteğini kazanması, kamuoyu yoklamalarında iyice azalmış görünen desteğinin yükselişe geçmesi ve başka ülkelerde bile destek bulması bu nedenledir.

Kaddafi'nin savunulacak yanı yok ve buna dayanarak Fransa, İngiltere ve ABD, ardından da genel olarak NATO "özgürlük savunucusu" olarak ortaya çıkıyor ve Kaddafi sülalesinin sultasına karşı savaşanları destekliyorlar.

Sol ve barış hareketi ise "istememez" demekle yetindiği ve uygulanabilir bir seçenek sunamadığı için, varolan seçenek yolunu açıyor.

Emperyalist ülkelerin yeni savaşını, Libya ile ilişkilerinde nereden nereye ve neden geldiklerini açıklayalım, ama uygulanabilir bir seçenek sunamazsak, bunu savunamazsak, bu açıklamanın önemi de sınırlı kalacaktır.

Afganistan'dan örnek vermek gerekirse...

Barış hareketinin bir bölümü bu ülkedeki NATO işgalinin bitmesini ister.

Bir başka bölümü ise, bunu istemekle kalmaz, çekilen NATO güçlerinin yerini Birleşmiş Milletler Barış Gücü askerlerinin alması gerektiğini savunur.

NATO işgali bittiğinde Taliban'ı oluşturan güçler koalisyonu içinde iç savaş başlayacaktır.

Bir savaş başka bir savaşa dönüşecektir.

ANTI-EMPERYALİZM, AMA HANGİSİ?

Geschrieben von: Erkiner

Montag, den 28. März 2011 um 18:05 Uhr - Aktualisiert Montag, den 28. März 2011 um 18:07 Uhr

---

BM Barış Gücü'nü uygun bulmuyorsanız, seçeneğiniz nedir, onu öğrenelim!

Suriye'de Beşar Esad yönetimi göstericilere peş peşe ödünler vermek zorunda kaldı.

Bunun asıl nedeni gösterilerin bastırılmaması ve uygulanan şiddete ve yüzden fazla kişinin ölmesine rağmen giderek büyümesidir.

Bu durumda barış hareketi neyi savunacaktır?

“Halkın talepleri kabul edilsin...”

Bir süre kabul edilmedi ve halkın üzerine ateş açıldı, ta ki halk taleplerini dayatıncaya kadar...

Gelişmelerin bundan sonra nasıl bir rota izleyeceğini bilmiyoruz, ama Libya örneğinin de Beşar Esad yönetimin geri adımlar atmasında etkili olduğu söylenebilir.

Halkın yönetime karşı ayaklanan kesiminin; ordu, polis ve yönetim yandaşı kesime karşı dışarıdan desteklenmeye başlanması pekala mümkündür.

Böyle bir durumda, “emperyalizm Suriye'ye karışma” demekle yetindiğiniz zaman, bunun pratikteki anlamı, “Baas yönetimi göstericileri öldürmeye devam etsin” demektir.

Uygulanabilir bir seçeneğe sahip olmadan, bunu savunmadan, “istemezük” demekle yetinmek, sonuçsuz kalır.

Mesele genel teoriyi günlük politikanın diline çevirebilmektir.

ANTI-EMPERYALİZM, AMA HANGİSİ?

Geschrieben von: Erkiner

Montag, den 28. März 2011 um 18:05 Uhr - Aktualisiert Montag, den 28. März 2011 um 18:07 Uhr

---

Sol ve barış hareketi bu konuda hiç de iyi durumda değildir.